

Vánoce na dluh se nevyplácí

Poptávka po nákupech na splátky vzroste během adventu i o 20 procent. Nejčastěji jde o rychlé půjčky do pěti tisíc korun na dárky. Odborníci nabádají k obezřetnosti.

LENKA D. JANČAROVÁ

PRAHA Každý rok jsou spotřebitelé vystavováni o něco většímu tlaku prodejců a svým nejbližším poráží drazší vánoční dárky. Nastává tak náročné období pro rodinný rozpočet. Podle průzkumu agentury Ipsos pro společnost Zonky, která poskytuje spotřebitelské úvěry, až šest procent dotázaných letos uvažuje, že si na požádané dárky půjčí.

„Obzvláště před Vánoce lidé mohou nechat zlákat k nákupům na dluh ve snaze udělat radost svým blízkým. Impulzivně se tak mohou zavázat nejen ke zbytečné půjčce, ale dokonce se dostat třeba i do dluhové spirály. Často si totiž neuvědomují, že takovou půjčku budou splácet třeba až do dalších Vánoc nebo i déle,“ říká Veronika Benešová, která má v Zonky a Air Bank na starosti půjčky.

To potvrzuje také David Šmejkal z Poradny při finanční tísni. Velká skupina nakupujících vůbec nesleduje své výdaje až do okamžiku, než se začne něco kazit. Jde podle něj třeba o situaci, kdy bankomat nechce vydat další bankovky, protože se zůstatek na běžném účtu blíží nule nebo je vyčerpán kontokorent, případně kreditní karta je na limitu úvěrového rámce. Podle dlouhodobých sledování se tuto situaci rozhodne řešit rizikovým úvěrem okolo 30 procent klientů poradny.

„Nejčastěji se jedná o malé, rychlé půjčky do pěti tisíc korun na mobily a příslušenství pro děti, kosmetiku, hračky, sportovní oblečení a hobby vybavení,“ upřesnil pro LN Šmejkal.

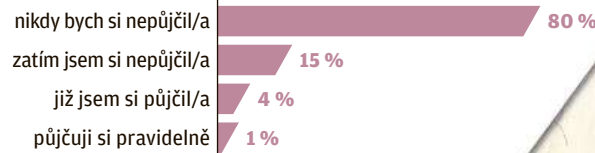
Rezerva: trojnásobek výdajů

V případě vysokých a dostupných finančních rezerv se podle Šmejkala asi není třeba viditelně krotit, avšak pokud nemá dotyčný na běžném účtu více než trojnásobek běžných výdajů domácnosti, je třeba jednat s rozmyslem. Zejména v prostředí všeobecného růstu cen energií a následného

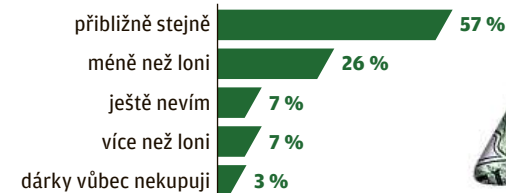
Češi a vánoční půjčky

(online průzkum realizovaný na vzorku 1028 respondentů ve věku 18 až 65 let, říjen 2021)

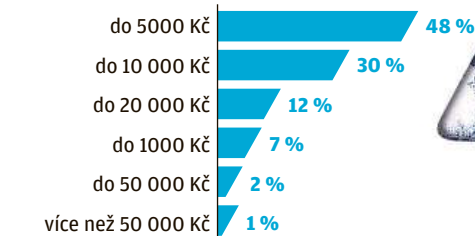
Jaký je váš postoj k vánočním půjčkám?

Budete nakupovat více, nebo méně než loni?

Kolik peněz letos plánujete utratit za vánoční dárky?

vzestupu cenové hladiny u všech ostatních běžných výdajů se určitě vyplatí nerozpouštět všechny rezervy do vánočního veselí.

„Obecně lze říci, že naši zákazníci si před vánočními svátky chtějí pod stromeček udělat radost tím, že si dovybaví domácnost elektronikou či spotřebiči, které dosloužily nebo dosluhují, a využít k jejich nákupu předvánoční slevové akce u obchodníků. Zájem o půjčky se v předvánočním čase zvedá zhruba o 15 až 20 procent. Průměrná výše půjčky se u naší společnosti pohybuje kolem 27 500 korun,“ uvedl pro LN mluvčí poskytovatele půjček Provident Kateřina Jarošová.

Třeba zákazníci společnosti Home Credit financují předvánoční nákupy na splátky v rozmezí mezi osmi až patnácti tisíci korun, průměrně jde potom asi

o dvanáct a půl tisíce korun. Každý rok je předvánoční období spojeno se zvýšenou poptávkou po půjčkách, i u Home Creditu je nárůst oproti jiným obdobím v roce přibližně 20 procent.

Zhruba polovina účastníků průzkumu agentury Ipsos letos plánuje za dárky utratit maximálně pět tisíc korun. Skoro třetina dotázaných na ně vynaloží až deset tisíc korun a přibližně desetina lidí utratí dokonce až 20 tisíc korun. Vyšší částky už jsou potom spíše výjimečné. Až s 50 tisíci korunami vydanými za dárky počítá 2,3 procenta respondentů.

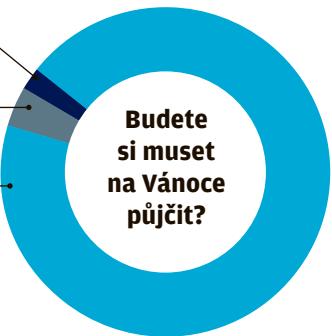
„Upřímný pohled na příjmy a výdaje, s koncentrací na úspory, lze doporučit všem, kdo na konci měsíce počítají každou korunu. Půjčka v této situaci, když nejsou rezervy a zároveň víme, že nastane tlak na výdaje v budoucnu,

může být silně riziková. Především jednočlenné domácnosti, senioři a pečující o děti by měli být na pozoru, myslet na úspory a začlenit si tréninkově budoucí splátku úvěru do stávajících výdajů,“ vysvětlil Šmejkal.

Cena dárku není vše

Před půjčkou bychom měli mít něco naspořeno – nebo alespoň takzvanou likvidní rezervu, tedy něco, co se dá rychle zpeněžit. Důvod je ten, že nikdy nevíme, co se může v budoucnu v době splácení přihodit, co ovlivní naše příjmy nebo výdaje.

Podle Šmejkala by si měl dotyčný položit základní otázky, než se rozhodne: vejde se nám splátka do rozpočtu? Když přijde nedoplatek za energie, budu jej mít z čeho zaplatit, když budu zároveň splácet vánoční půjčku?

Proč o půjčce uvažujete?

letos se mi snížily příjmy

53 %

ne našel/a jsem na vše, co chci koupit

40 %

měl/a jsem nečekané výdaje

7 %

Zdroj: průzkum agentury Ipsos

GRAFIKA ZR